

Bruksela, 21 listopada 2025 r.
(OR. en)

15763/25

COHAF 96
DEVGEN 220
FIN 1431
COAFR 329
MAMA 270
COEST 836
RELEX 1534

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Delegacje

Dotyczy: Sprawozdanie specjalne 15/2025 Europejskiego Trybunału
Obrachunkowego pt. „Pomoc humanitarna UE objęta zarządzaniem
zdalnym – może ratować życie, ale w stosowanym podejściu występują
uchybieńia”
– Konkluzje Rady (20 listopada 2025 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie sprawozdania specjalnego 15/2025 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego pt. „Pomoc humanitarna UE objęta zarządzaniem zdalnym – może ratować życie, ale w stosowanym podejściu występują uchybieńia”, w wersji zatwierdzonej przez Radę na jej 4134. posiedzeniu, które odbyło się w dniu 20 listopada 2025 r.

Konkluzje Rady w sprawie sprawozdania specjalnego 15/2025 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego pt. „Pomoc humanitarna UE objęta zarządzaniem zdalnym – może ratować życie, ale w stosowanym podejściu występują uchybienia”

1. Rada przyjmuje do wiadomości sprawozdanie specjalne 15/2025 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego pt. „Pomoc humanitarna UE objęta zarządzaniem zdalnym – może ratować życie, ale w stosowanym podejściu występują uchybienia”, opublikowane w czerwcu 2025 r.; Trybunał ocenił w nim podejście Komisji w latach 2019–2023, które polegało na zdalnym zarządzaniu udzielaniem pomocy humanitarnej na trudno dostępnych obszarach przy odpowiednim ograniczaniu związanego z tym ryzyka.
2. Rada z zadowoleniem przyjmuje szeroki zakres sprawozdania obejmujący wszystkie etapy projektu pomocowego, odnośne ustalenia, przykład trzech krajów: Syrii, Ukrainy i Somalii, odpowiedź Komisji oraz załącznik z najlepszymi praktykami sektora. Rada z uznaniem odnotowuje fakt, że dzięki zarządzaniu zdalnemu Komisja nawet w najtrudniejszych okolicznościach wypełnia swój mandat do udzielania pomocy humanitarnej w celu ratowania i ochrony życia oraz zapobiegania ludzkiemu cierpieniu i jego łagodzeniu.
3. Rada podkreśla, że do działań humanitarnych należy stosować podejście oparte na potrzebach i przy każdym kryzysie humanitarnym uwzględniać różnorodne wyzwania, zagrożenia i zaangażowane podmioty. Współpraca z podmiotami lokalnymi może zapewnić skuteczną reakcję na lokalne potrzeby oraz dotarcie do najsłabszych grup społecznych. Rada odnotowuje, że w ocenianym okresie Komisja przyjęła zasadę, by zarządzanie zdalne stosować w ostateczności i by jak najszybciej wracać do trybu bezpośredniej realizacji przez partnerów humanitarnych. Rada dostrzega, że wykorzystanie mechanizmów zarządzania zdalnego w złożonych warunkach konfliktu wiąże się z podwyższonym ryzykiem i podkreśla, jak istotne jest podejmowanie odpowiednich i skutecznych kroków, aby to ryzyko zmniejszyć.

4. Rada wyraża zadowolenie z faktu, że we wdrażanie pomocy humanitarnej zaangażowani są partnerzy lokalni, ale zwraca uwagę, że zarządzanie zdalne należy łączyć z trwałym wsparciem w zakresie budowania zdolności, wzmocnionymi mechanizmami nadzoru oraz jasnymi środkami ochronnymi, tak aby wsparcie dla podmiotów lokalnych zapewniało dostęp do pomocy humanitarnej na obszarach, do których trudno dotrzeć, z zachowaniem jakości i rozliczalności pomocy oraz ochrony jej beneficjentów. Rada podkreśla, że ryzyko należy dzielić z organizacjami partnerskimi zgodnie z zasadami podziału ryzyka opracowanymi przez Stały Komitet Międzyinstytucjonalny przy wkładzie Komisji Europejskiej.
5. Rada odnotowuje, że unikalna obecność Komisji w terenie za pośrednictwem jej rozległej sieci biur terenowych, w których pracują eksperci w dziedzinie pomocy humanitarnej, zdecydowanie pozytywnie przekłada się na proces decyzyjny Komisji i pozwala odpowiednio monitorować finansowane działania. Rada podkreśla, jak ważne jest utrzymanie prężnej sieci biur terenowych w celu skutecznego nadzorowania mechanizmów zarządzania zdalnego. Rada z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji na rzecz uzyskiwania dostępu do potrzebującej ludności na obszarach, do których trudno dotrzeć, czego przykładem są kraje poddane ocenie przez Trybunał Obrachunkowy.
6. Rada z zadowoleniem przyjmuje następujące cztery zalecenia Trybunału Obrachunkowego:
 - **usprawnić podejście oparte na zarządzaniu zdalnym i odnośne wytyczne; w tym kontekście wzywa się Komisję, by przed końcem 2026 r.:**
 - a) lepiej opisała w swoich wytycznych zarządzanie zdalne i okoliczności, w których stosuje się częściowe zarządzanie zdalne;
 - b) bardziej uwzględniła w swoim rejestrze ryzyka ryzyko, jakie wiąże się z podejściem opartym na zarządzaniu zdalnym, i zaktualizowała swoją strategię kontroli, tak aby kontrole w szczególności obejmowały to ryzyko; oraz
 - c) przeformułowała szablony do zarządzania zdalnego i zintegrowała je ze swoimi systemami informatycznymi;

- **ulepszyć proces certyfikacji partnerskich organizacji pozarządowych; w tym kontekście wzywa się Komisję, by przed końcem 2026 r.:**
 - a) oceniła zdolność organizacji partnerskich do identyfikowania, wyboru, oceny i monitorowania swoich lokalnych partnerów wdrażających i tym samym zapewniła odpowiedni nadzór;
 - b) uzyskała od niezależnego audytora organizacji partnerskiej miarodajne poświadczenie co do zdolności technicznych i administracyjnych wspólnego centrum zarządczego, w przypadku gdy partnerskie organizacje pozarządowe jako partnerzy wdrażający stosują takie centrum zarządcze;

 - **weryfikować informacje raportowane przez organizacje partnerskie w ramach zarządzania zdalnego; w tym kontekście wzywa się Komisję, by przed końcem 2025 r.:**
 - a) na podstawie wystarczających informacji oceniła, czy spełnione zostały kryteria zatwierdzania finansowania działań objętych zarządzaniem zdalnym;
 - b) na podstawie wybranej próby zweryfikowała poprawność informacji zgłaszanych przez organizacje partnerskie;
 - c) przekazała organizacjom partnerskim informacje zwrotne na temat ich raportów monitorujących oraz zaktualizowała wzory raportów i wytyczne w przypadkach, w których zidentyfikowano powtarzające się niedociągnięcia;

 - **składać sprawozdania zainteresowanym stronom na temat podejścia opartego na zarządzaniu zdalnym; w tym kontekście wzywa się Komisję, by przed końcem 2025 r.:**
 - a) zwiększyła przejrzystość sprawozdań dla zainteresowanych stron (roczne i doraźne sprawozdania dla Parlamentu Europejskiego i Rady) i w tym celu uwzględniła informacje dotyczące zarządzania zdalnego, takie jak jego zakres, udzielone finansowanie i rezultaty.
7. Rada z zadowoleniem przyjmuje te zalecenia, ale podkreśla, jak ważne jest, by uprościć sprawozdawczość, a nie nakładać nadmierne obciążenia administracyjne na zaangażowanych partnerów humanitarnych.
8. Ponadto Rada zwraca się do Komisji, by dokonała przeglądu dostaw pomocy gotówkowej, w tym wartości netto docierającej do beneficjentów (z uwzględnieniem kosztów wymiany walut, nieformalnych pośredników i ograniczeń rynkowych), oraz by uwzględniła wskaźniki efektywności w ocenie projektów i monitorowaniu dużych programów gotówkowych.

9. Rada z zadowoleniem odnotowuje, że Komisja przyjęła wszystkie zalecenia i zobowiązała się do ich wdrożenia w terminie określonym przez Trybunał Obrachunkowy. Rada oczekuje regularnych relacji z postępów i pierwszego sprawozdania w grudniu 2025 r.
 10. Rada zwraca się do Komisji, by w ramach Drużyny Europy zainicjowała wspólną refleksję na temat harmonizacji praktyk i procedur stosowanych przez darczyńców UE w odniesieniu do lokalizacji pomocy i w ten sposób zapewniła skuteczne wdrożenie zaleceń Trybunału Obrachunkowego, jak również wykorzystwała bieżące prace dotyczące „resetu humanitarnego”.
-